

KULTURALNE OPOLE

JESIEŃ PEŁNA WYDARZEŃ

Piątek, 25 września 2026 | Redaktor prowadzący Rafał Zieliński

wyborcza.pl

• Kadr z filmu „Lalka” FOT. MATERIAŁY DYSTRYBUTORA

• Koncert symfoniczny w ramach Dni Kultury Niemieckiej FOT. MATERIAŁY PRASOWE

• Spektakl „Piana dni” w Teatrze im. Jana Kochanowskiego FOT. EDGAR DE PORAJ

• Spektakl „Dźwiękznaki-literaki” w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora FOT. ANNA MOŁOKANOVA

• Gala finałowa Festiwalu Filmowego Opolskie Lamy FOT. MATERIAŁY PRASOWE (2)

• Zbiory Muzeum Rentgenowskiego na Politechnice Opolskiej

Jesień z kulturą

Premiery i festiwale

Koncerty, premiery teatralne i kinowe, zajęcia dla dzieci – m.in. to jest w jesiennej ofercie instytucji kulturalnych. Podpowiadamy, na co warto się wybrać.

Rafał Ziełński

W nadchodzącym sezonie Teatr im. Jana Kochanowskiego zaprosi widzów na sześć premier. Mają one pokazać różnorodność kierunków, w jakich placówka chce rozwijać swój repertuar.

– Współczesność nie jest prosta. Relacje między ludźmi, językami, emocjami i faktami wymagają dziś szczególnej uważności, która nie kończy się wraz z zapaleniem świateł na widowni. Wymagają niuansu, a on nie krzyczy. Trzeba go dostrzec, usłyszeć, czasem wspólnie wypracować. Chcemy zaprosić widzów do uważności i do chwilowego wyłączenia się z codziennej zgłębki „by coś usłyszeć inaczej, zobaczyć wyraźniej, zrozumieć głębiej” – mówi Norbert Rakowski, dyrektor teatru

W Kochanowskim

– Sięgnijmy po światową literaturę w „Bliskich” Annie Ernaux i po klasykę, którą na nowo w „Przeminęło z wiatrem”. Zaprezentujemy też współczesny dramat „Produkt” i spektakl wymykający się jednoznacznym klasyfikacjom. Choć w „Kids” na scenie zobaczymy najmłodszych, przedstawienie kierujemy do dorosłej publiczności – mówi Rakowski.

Teatr zapraszamy też na spektakle, które już znalazły ważne miejsce w repertuarze, m.in. „Pianę dni”, „Autentik” i „Sprawiedliwego. Studium przypadku”.

Rakowski dodaje, że teatr ma być przestrzenią spotkania nie tylko na widowni. – Dlatego zachęcamy do korzystania z oferty Centrum Edukacji Kulturalnej skierowanej do dzieci, młodzieży, dorosłych i rodzin. W programie są warsztaty, rozmowy z twórcami i działania edukacyjne towarzyszące premierom i spektaklom reperturowym – mówi dyrektor.

Placówka rozwija też projekty łączące teatr z innymi dziedzinami. Wśród nich znajdują się realizowane przy wsparciu MKiDN programy „Elementarz sprawczości – performatywne interwencje” i „Między sztuką a nauką”.

OTLiA: dźwięki, znaki, litery

– Jesienią Opolski Teatr Lalki i Aktora zaprosi publiczność na trzy premiery. Chcemy, żeby repertuar był różnorodny, zaskakujący i otwarty na widzów w każdym wieku. Będziemy nie tylko opowiadać historie, ale także zadawać pytania, uruchamiać wyobraźnię i zapraszać do rozmowy – mówi Konrad Dworakowski, dyrektor OTLiA.

Pierwsza nowość pojawi się już we wrześniu. To spektakl „Dźwiękowniki-literaki”, który zaprosi dzieci do odkrywania języka poprzez zabawę, ruch, obraz i dźwięk. Na scenie pojawi się czworo aktorów, a każdy z nich reprezentuje inny sposób po-

znawania świata. Na Małej Scenie litera zamieni się w obraz, gest opowieści, a zwykły przedmiot przemówi własnym głosem. Twórcy przedstawienia zamiast tradycyjnej nauki liter i słów proponują spotkanie z językiem, który można zobaczyć, usłyszeć, poczuć i przeżyć.

„Dźwiękowniki-literaki” adresowane są do dzieci między 4. a 7. rokiem życia i mają wspierać je w nauce czytania i pisania. Inspiracją do powstania spektaklu jest innowacyjna metoda „Skuteczne zdziwienie. Wyzwalamy myślenie”, opracowana na Uniwersytecie Łódzkim przez prof. dr hab. Monikę Wiśniewską-Kin i mgr Weronikę Kisiel. Jej podstawą jest nauka poprzez mówienie, działanie i doświadczanie.

Spektakl wyreżyserowała Honorata Mierzejewska-Mikosza. Premier sztuki 26 września.

Lem i bracia Grimm

Jesień przyniesie jeszcze dwie nowości. Pierwszą będzie spektakl „Kto się boi braci Grimm?” w reżyserii Dagmary Żabskiej. Premiera sztuki odbędzie się 8 listopada na kameralnej Scenie na Piętrze. Twórcy spektaklu sięgną po technikę teatru cieni, która pozwoli tchnąć nowe życie w dobrze znane historie i spojrzeć na nie z nieco innej perspektywy – magicznej i oczywiście teatralnej.

Z kolei w połowie listopada OTLiA zaprosi dorosłych na „Solaris” w reżyserii Konrada Dworakowskiego. Adaptacja jednej z najważniejszych powieści Stanisława Lema stanie się punktem wyjścia do refleksji nad naturą człowieka, technologią i emocjami w świecie współczesnym. Ma też zachęcić do rozmowy o wartościach i odpowiedzialności w czasach dynamicznego rozwoju technologii. Realizacja zostanie rozszerzona o aspekt naukowy, przybliżający młodym widzom humanistyczny wymiar twórczości Lema.

Jesienny repertuar OTLiA to jednak nie tylko premiery. Do końca roku na afiszu znajdują się zarówno tytuły dla najmłodszych, jak i propozycje dla starszych widzów. Będzie „Jaszczurunia”, „Mała draka o zwierzakach”, „Smaczne-go, proszę Wilka...” i „Idziemy po skarb”. Nie zabraknie klasyki w nowych, teatralnych odsłonach: w planach są „Czerwony Kapturek”, „Śluby panieńskie”, „Dzieci z Bullerbyn” i „Folwark zwierzęcy”. W grudniu na publiczność czeka także muzyczna niespodzianka, czyli koncert piosenek teatralnych.

Opolskie Lamy po raz 24.

Gromadzący miłośników kina niezależnego i niszowego Festiwal Filmowy Opolskie Lamy jest jedynym tego typu przeglądem na Opolszczyźnie. Jego 24. Edycja odbędzie się od 2 do 10 paź-

▲ Spektakl „Piana Dni”
FOT. EDGAR DE PORAJ

● Spektakl „Dźwiękowniki-literaki”
FOT. ANNA MOLOKANOVA

dzielnika. – Jej tematem przewodnim jest Dobro, hasło, które stanie się osią wydarzeń i kluczem doboru filmów, składając do refleksji nad rolą dobra w kinie, kulturze i codzienności – mówi Rafał Mościcki, dyrektor festiwalu.

Sercem programu jest polskie kino, co widać w Konkursie Filmów Pełnometrażowych. Tu zobaczymy m.in. „Naszą rewolucję” o dziejach Gai i Jacka Kuroniów, „Powiedz mi, co czujesz” Łukasza Rondudy i „Nie ma duchów w mieszkaniu na Dobrej” Emi Buchwald, laureatki Lam za krótki metraż. Z kolei w sekcji dokumentalnej w Konkursie Filmów Pełnometrażowych zobaczymy m.in. przyciągający tłumy film-manifest „Bez końca”.

Ważną częścią festiwalu są Konkursy Filmów Krótkometrażowych, w którym o laury walczą etudy studentów i absolwentów szkół filmowych i Konkursy Filmów Amatorskich. Program dopełnia Panorama Kina Światowego i cykl Nowe Kino Norweskie. Festiwal to też kino samochodowe, silent disco, wystawa Patryka Hardzieja i cykl „Lama dzieciom”.

– Zależy nam, żeby festiwal nie był oczekiwany, zaprogramowany wydarzeniem, tylko żeby trochę zaskoczył, wgrzył się w tkankę miejską w sposób niespodziewany i dotarł do jak największej liczby ludzi – mówi Rafał Mościcki.

Projekcje odbędą się m.in. w Kinie Helios i Kinie Meduza, ale także na Uniwersytecie Opolskim, Politechnice Opolskiej, w Miejskiej Bibliotece Publicznej, Młodzieżowym Domu Kultury oraz w Urban Lab w Opolu.

Filmowa jesień w Heliosach

– Jesienią kina w CH Solaris i CH Karolinka staną się miejscem spotkań z różnorodnymi gatunkami, historiami i bohaterami. Zobaczymy polskie premiery, jak i międzynarodowe pro-

dukcje – mówi Joanna Domagała, dyrektorka kina Helios Opole CH Solaris.

Repertuar otworzy „Lalka”, premierę zaplanowano na 30 września. Nowa ekranizacja powieści Bolesława Prusa to historia kupca Wokulskiego, który próbuje wejść do świata arystokracji i zdobyć względy Izabeli Łęckiej. W obsadzie są Marcin Dorociński, Kamila Urzędowska i Marek Kondrat, Maja Komorowska, Andrzej Seweryn i Krystyna Janda.

Październik to dwie premiery reprezentujące zupełnie różne gatunki. „Inna mamusia” to horror inspirowany powieścią Joshua Malermana, w której 8-letnia Bela odkrywa tajemniczą istotę w swojej szafie. W tym samym miesiącu premierę będzie miała polska komedia „Jak żyć, żeby nie zwariować”. Bohaterce, którą gra Magdalena Popławska, życie wywraca się do góry nogami, ale ona postanawia wykorzystać tę sytuację, by zacząć żyć według własnych zasad.

Głośne tytuły i filmowe cykle

W listopadzie zobaczymy „Naszą rewolucję” Piotra Domalewskiego, historię Grażyny i Jacka Kuroniów. W rolach głównych występują Magdalena Popławska i Arkadiusz Jakubik. W repertuarze będą też „Ebenezer Scrooge. Opowieść wigilijna”, nowa odsłona historii Karola Dickensa z Johnnym Deppem w tytułowej roli i „Violetta Villas”, spojrzenie syna na losy artystki, którą talent i ambicja zaprowadziły na wilkie sceny. Do kin powróci też świat z powieści Suzanne Collins. Film „Igrzyska śmierci: Wschód słońca w dniu dożynek” przenosi nas do czasów poprzedzających wydarzenia z pierwszej części cyklu.

18 grudnia na ekrany trafią produkcje wyczekiwane przez fanów popularnych filmowych uniwersów. Pierwsza to „Diuna: Część trzecia”, rozgrywają-

ca się 17 lat po przejęciu przez Paula Atrydę władzy w Imperium. Drugi tytuł to „Avengers: Doomsday”, w którym bohaterowie będą musieli połączyć siły wobec zagrożenia na niespotykaną skalę.

Jesienny repertuar kin Helios uzupełnią cykle filmowe. To Kino Konesera z mniej komercyjnymi tytułami i Kino Kobiet z filmowymi nowościami. Będą też Helios RePlay, czyli powroty do kultowych filmów i Salon Kultury Helios z produkcjami wyróżniającymi się wysokimi walorami artystycznymi.

23. Dni Kultury Niemieckiej

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim zaprasza mieszkańców województwa na XXIII Dni Kultury Niemieckiej. Inauguracją będzie koncert Filharmonii Opolskiej w Szkole Muzycznej w Opolu, jaki zaplanowano na 2 października.

Program Dni Kultury Niemieckiej jest skierowany zarówno do starszego, jak i młodszego pokolenia, a wypełniają go koncerty, warsztaty, wystawy i spotkania. Mają one przybliżyć bogactwo niemieckiego dziedzictwa kulturowego regionu. Festiwalowe wydarzenia odbywają się nie tylko w Opolu, ale także w innych miastach regionu.

23. Dni Kultury Niemieckiej potrwają do końca października. Więcej na www.skgd.pl.

Dzieje się w Opolu

W piątek, 25 września, 75. sezon artystyczny, zainauguruje Filharmonia Opolska. Orkiestrę poprowadzi Jakub Chrenowicz, jako solista zagra skrzypek Jakub Jakowicz. Usłyszymy utwory Richarda Wagnera, Jeana Sibelisa i Johanna Brahmsa. Prócz koncertów z muzyką klasyczną w kalendarium są też otwarte próby, warsztaty dla dzieci, koncerty rodzinne i kończący rok wieczór „Disco lat 70.” (www.filharmonia.opole.pl).

31. Międzynarodowy Festiwal Drum Fest odbędzie się w dniach 22–25 października. Wystąpią m.in. Frank Gambale – All Star Group, Paul Wertico International Group oraz formacje Goat Factory i Starrdust. Bilety i program znajdziemy na www.drumfest.blog.

Listopad to z kolei Opolska Jesień Literacka organizowana przez Miejską Bibliotekę Publiczną (www.mbp.opole.pl). Z kolei na spotkania, warsztaty i zajęcia dla dzieci i młodzieży zaprasza Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu (www.wbp.opole.pl).

Do zwiedzania największej na świecie kolekcji lamp rentgenowskich zaprasza Muzeum Lamp Rentgenowskich Politechniki Opolskiej, będące w remoncie Narodowe Centrum Polskiej Piosenki nie organizuje koncertów, ale zaprasza lokalnych artystów. Umożliwi im odbycie próby czy nakręcenie teledysku na Sali Kameralnej (więcej na www.cmjw.pl).

Warto śledzić też strony Galerii Sztuki Współczesnej (www.galeria-opole.pl), Centralnego Muzeum Jerńców Wojennych (www.cmjw.pl) i Muzeum Śląska Opolskiego (www.muzeum.opole.pl). ●

Filmowa jesień w opolskich kinach Helios

Jesień to czas, gdy kino szczególnie dobrze sprawdza się jako miejsce spotkań i filmowych wrażeń. W opolskich kinach Helios w CH Solaris i CH Karolinka na widzów będzie czekać repertuar łączący wielkie polskie produkcje, jak i widowiskowe kino zagraniczne, ekranizacje znanych historii oraz powroty popularnych filmowych uniwersów.

W kinach Helios odwiedzający mogą liczyć nie tylko na emocjonujący film, lecz także na komfortowe warunki jego oglądania. Opolskie multiplexy wyposażone są w nowoczesny sprzęt projekcyjny oraz wygodne fotele, w tym dwuosobowe kanapy. W CH Karolinka dostępne są również sale **Dream** z szerokimi i miękkimi fotelami z elektryczną regulacją, zapewniającymi dodatkową wygodę podczas seansu.

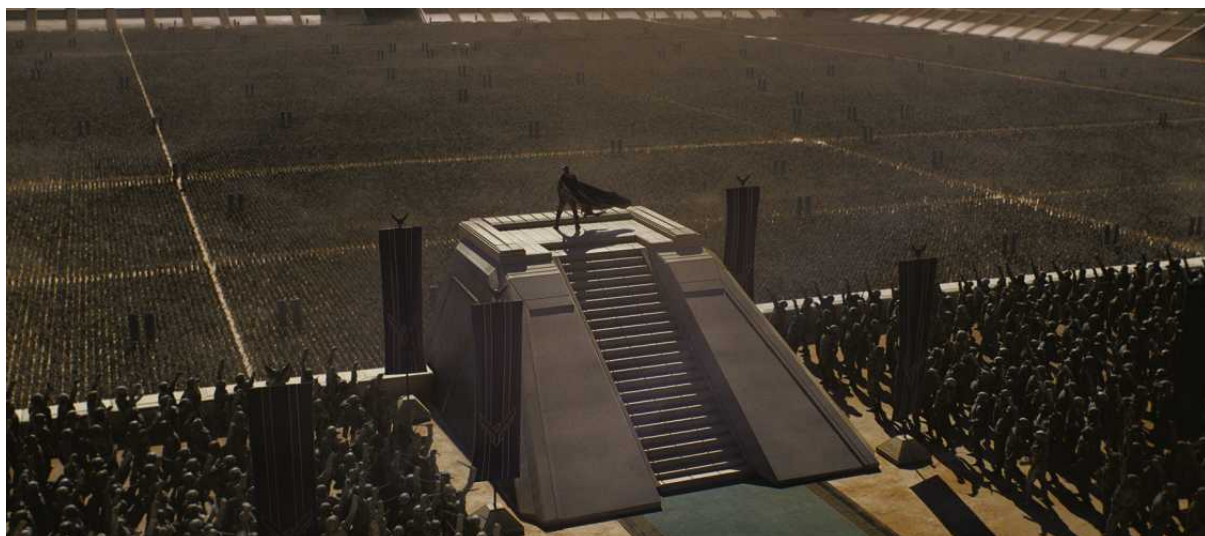
Jesienny repertuar otworzy wyczekiwana **„Lalka”**, której premiera jest zaplanowana na 30 września. Nowa ekranizacja powieści Bolesława Prusa opowiada historię kupca Stanisława Wokulskiego, który próbuje wejść do świata arystokracji i zdobyć względy Izabeli Łęckiej, choć jego przyjaciel Ignacy Rzecki przestrzega go przed konsekwencjami tej fascynacji. W obsadzie znaleźli się Marcin Dorociński, Kamila Urzędowska i Marek Kondrat w rolach głównych, a także plejada gwiazd w rolach drugoplanowych, jak między innymi Maja Komorowska, Andrzej Seweryn i Krystyna Janda. Tego wielkiego widowiska nie można przegapić!

Następnie w październiku na widzów czekać będą dwie produkcje reprezentujące zupełnie różne gatunki. **„Inna mamusia”** to horror inspirowany powieścią Josha Malermana. Ośmioletnia Bela, mierząca się z napiętą sytuacją w domu, odkrywa obecność tajemniczej istoty ukrywającej się w jej szafie. Stworzenie zaczyna podsywać się pod jej matkę, a rodzinny dom przestaje być bezpiecznym miejscem... W obsadzie filmu znalazła się między innymi Jessica Chastain.

W tym samym miesiącu premierę będzie miała polska komedia **„Jak żyć, żeby nie zwariować”**. Anka ma pozornie poukładane życie, jednak w krótkim czasie wszystko zaczyna się zmieniać: mąż ją zdradza, kobieta traci pracę, dzieci przysparzają kolejnych problemów, a jej mieszkaniem interesuje się komornik. Bohaterka postanawia wykorzystać tę sytuację, by zacząć żyć według własnych zasad. W roli głównej występuje Magdalena Popławska, której partnerują Piotr Rogucki, Dorota Kolak i Krzysztof Stelmaszyk.

W listopadzie na wielkie ekrany trafią poruszające historie i biografie. Swoją premierę będzie miała **„Nasza rewolucja”**, film Piotra Domalewskiego opowiadający historię Grażyny i Jacka Kuroniów, angażujących się w działalność demokratycznej opozycji. Mieszkanie bohaterów staje się miejscem spotkań opozycjonistów, a życie rodzinne coraz mocniej splata się z walką o wolność. Protesty, działalność KOR, obserwacja przez służby i internowanie wpływają na codzienność postaci, jednocześnie pokazując siłę łączącą ich relacji. W rolach głównych występują Magdalena Popławska i Arkadiusz Jakubik.

Następnie w repertuarze znajdzie się **„Ebenezer Scrooge. Opowieść wigilijna”** – nowa odsłona ponadczasowej historii Karola Dickensa. Bogaty i bezwzględny Ebenezer zostaje zmuszony do konfrontacji ze swoją przeszłością, teraźniejszością i przyszłością. Spotkanie z duchami Bożego Narodzenia może stać się dla niego szansą na przemianę i drugie życie. W tytułowej roli występuje Johnny Depp.

© 2026 WBEI and Legendary

Film „Lalka” 2026 r.

Fani polskiej muzyki będą mogli natomiast poznać historię jednej z najbardziej niezwykłych postaci rodzimej sceny. **„Violetta Villas”** to opowieść o artystce, której talent i ambicja zaprowadziły ją na największe sceny Paryża i Las Vegas. Film pokazuje zarówno spektakularne początki kariery, jak i jej cenę, a historię gwiazdy przedstawia z perspektywy jej syna. W głównej roli występuje Sandra Drzymalska, a na wielkich ekranach znajdą się również Jowita Budnik, Mateusz Banasiuk i Borys Szyc.

Również w listopadzie do kin powróci świat znany z powieści Suzanne Collins. Film **„Igrzyska śmierci: Wschód słońca w dniu dożnynek”** przenosi widzów do czasów poprzedzających wydarzenia znane z pierwszej części. Młody Haymitch Abernathy zostaje wybrany do udziału w 50. Głodowych Igrzyskach. W jubileuszowej edycji liczba uczestników zostaje podwojona, a walka o przetrwanie staje się próbą przeciwstawienia się systemowi kontrolującemu mieszkańców Panem.

Grudzień to czas wielkich premier, a tego samego dnia – 18 grudnia – na ekrany trafią dwie produkcje wyczekiwane przez fanów popularnych filmowych uniwersów. Pierwszą z nich będzie **„Diuna: Część trzecia”**, rozgrywająca się 17 lat po przejściu przez Paula Atrydę kontroli nad Imperium. Jego władza przynosi kolejne konflikty, a na drodze bohatera pojawiają się nowe zagrożenia i konsekwencje wcześniejszych decyzji. W filmie występują Timothée Chalamet, Zendaya, Jason Momoa i Javier Bardem, a do serii dołączają Robert Pattinson i Anya Taylor-Joy.

Drugi z przywołanych tytułów to **„Avengers: Doomsday”**, w którym bohaterowie różnych światów będą musieli połączyć siły wobec zagrożenia na niespotykaną

© 2026 WBEI and Legendary

dotąd skalę. W obsadzie znalazły się takie gwiazdy, jak między innymi Robert Downey Jr., Chris Evans, Chris Hemsworth, Pedro Pascal, Florence Pugh i Vanessa Kirby. Choć na razie fabuła jest owiana tajemnicą, miłośnicy Marvela z pewnością mogą spodziewać się wielkiego kinowego wydarzenia!

Jesienny repertuar opolskich kin Helios uzupełni szeroka oferta cyklów filmowych. **Kino Konesera** jest okazją do zapoznania się z mniej komercyjnymi tytułami festiwalowymi z niebanalną fabułą i inteligentnym humorem. **Kino Kobiet** to comiesięczne filmowe spotkania z gorącymi filmowymi nowościami, którym towarzyszy siostrzana atmosfera i konkursy z nagrodami. W tym roku do oferty dołączyła nowość – **Helios RePlay**, czyli cykl powrotów do kultowych filmów. Wśród wyświetlanych filmów są zarówno klasyczne dzieła, jak i popularne blockbustery, a wiele tytułów prezentowanych jest po remasteringu. Inna nowa propozycja – **Salon Kultury Helios** – skierowana jest do dojrzałych widzów. W programie znajdują się polskie i zagraniczne produkcje wyróżniające się wysokimi walorami artystycznymi. Każdy seans poprzedza wprowadzenie przygotowane przez krytyka filmowego Tomasza Raczka.

Kino Helios Opole

plac Kopernika 17, 45-040 Opole
telefon: 77 402 50 30

Kino Helios Opole Karolinka

ul. Wrocławska 152/154, 45-837 Opole
telefon: 77 543 01 29

JESIENIĄ SPOTKAJMY SIĘ W TEATRZE!

Wrzesień w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora to czas, kiedy na afiszu pojawia się nowy tytuł. Tę tradycję opolskie lalki kontynuują od lat, dlatego także w tym sezonie publiczność spotka się z nową premierą.

To jednak dopiero początek jesiennych propozycji. OTLiA przygotował kolejne repertuarowe niespodzianki, a obok nich – spektakle dobrze znane i wyczekiwane. Jak zawsze nie zabraknie propozycji dla widzów w różnym wieku – tych najmłodszych, młodzieży i dorosłych. W repertuarze znajdzie się miejsce zarówno na pierwsze teatralne doświadczenia, jak i przedstawienia, które stawiają ważne pytania i zostają z widzem na dłużej.

Czy słowo można zobaczyć?

Pierwszą premierą, już 26 września, będzie spektakl „**Dźwiękoznaki-literaki**”. Ta niezwykła teatralna podróż zaprasza najmłodszych do odkrywania języka poprzez zabawę, ruch, obraz i dźwięk. Na scenie pojawi się czworo aktorów, a każdy z nich reprezentuje inny sposób poznawania świata za pomocą m.in. zmysłów. W barwnej przestrzeni Małej Sceny, przypominającej salę zabaw, litera zamienia się w obraz, gest opowiada historię, a zwykły przedmiot przemawia własnym głosem. Wszystko po to, by dzieci mogły eksperymentować, zadawać pytania, uruchamiać wyobraźnię i – przede wszystkim – mówić własnym głosem.

Spektakl wyreżyserowała Honorata Mierzejewska-Mikosza, która Opolanom jest bardzo dobrze znana. Na deskach OTLiA stworzyła już niejedno przedstawienie dla najmłodszych, w którym udowodniła, że małego widza traktuje się poważnie i bez zbędnego infantylizowania. „Dźwiękoznaki-literaki” adresowane są do widzów między 4. a 7. rokiem życia i mają wspierać dzieci w nauce czytania i pisania. Inspiracją do powstania spektaklu jest innowacyjna metoda „Skuteczne zdziwienie. Wy-

„Dźwiękoznaki-literaki”, fot. Anna Molokanova

zwalamy myślenie”, opracowana na Uniwersytecie Łódzkim przez prof. Uł dr hab. Monikę Wiśniewską-Kin oraz mgr Weronikę Kisiel. Jej podstawą jest nauka poprzez mówienie, działanie i doświadczanie. W spektaklu metoda staje się częścią teatralnego świata – obecna jest w grze aktorskiej, scenografii, muzyce i choreografii.

Twórcy przedstawienia wierzą, że dziecięce zdziwienie może być początkiem fascynującej przygody. Dlatego zamiast tradycyjnej nauki liter i słów proponują spotkanie z językiem, który można zobaczyć, usłyszeć, poczuć i przeżyć. Bo język to przecież nie tylko litery i zasady. To sposób na poznawanie świata, wyrażanie emocji, porozumiewanie się z innymi i tworzenie własnych historii. A najlepiej odkrywać go wtedy, gdy można się przy tym trochę pobawić.

Na produkcję spektaklu Teatr pozyskał dofinansowanie ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, pochodzących z Funduszu Promocji Kultury oraz ze środków Urzędu Miasta Opola.

Lem i bracia Grimm

Jesień przyniesie jeszcze dwie premiery. Pierwszą będzie spektakl „**Kto się boi braci Grimm?**” w reżyserii Dagmary Żabskiej. Premiera, przygotowywana w kameralnej przestrzeni Sceny na Piętrze, odbędzie się 8 listopada. Twórcy sięgną po technikę teatru cieni, która pozwoli tchnąć nowe życie w dobrze znane historie i spojrzeć na nie z nieco innej perspektywy – magicznej i oczywiście teatralnej.

W połowie listopada OTLiA zaprosi natomiast dorosłych widzów na „**Solaris**” w reżyserii Konrada Dworakowskiego. Będzie to spotkanie z literacką klasyką i nowoczesnym językiem teatru formy. Adaptacja jednej z najważniejszych powieści Stanisława Lema stanie się punktem wyjścia do refleksji nad naturą człowieka, technologią i emocjami w świecie współczesnym. Wykorzystanie środków teatru lalek, światła i dźwięku pozwoli nie tylko opowiedzieć tę niezwykłą historię, ale także pobudzić wyobraźnię i zachęcić do rozmowy o wartościach oraz odpowiedzialności w czasach dynamicznego rozwoju technologii. Realizacja zostanie rozszerzona o aspekt naukowy, przybliżający młodym widzom humanistyczny wymiar twórczości Lema. Na realizację spektaklu OTLiA otrzymał dofinansowanie ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury oraz ze środków Urzędu Miasta Opola.

Sponsorem spektaklu jest PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.

Ruszamy w trasę po Polsce!

Jesienią OTLiA wyruszy także w Polskę ze spektaklem „**Każdego dnia jest mi żal**”. Monodram w wykonaniu Karoliny Gorzkowskiej, wyreżyserowany przez **Katarzynę Dudzic-Grabińską i Karolinę Gorzkowską**, opowiada historię Miepi Gies – kobiety, która podczas II Wojny Światowej pomagała ukrywać Anne Frank i jej rodzinę, a po wojnie przechowała i przekazała do publikacji jej pamiętnik. Spektakl jest opowieścią o pamięci,

„Dźwiękoznaki-literaki”, fot. Anna Molokanova

odpowiedzialności i trudnych wyborach, ale także o tym, jak zwykły gest może nabrać niezwykłego znaczenia.

Przedstawienie zostało zakwalifikowane do 18. edycji ogólnopolskiego programu **Teatr Polska**. We wrześniu i październiku „Każdego dnia jest mi żal” zostanie zaprezentowane 11 razy, podczas pięciu objazdów w czterech województwach: opolskim, dolnośląskim, wielkopolskim i mazowieckim. Dzięki programowi, spektakle teatrów z całej Polski docierają do miejsc, w których dostęp do profesjonalnej oferty teatralnej jest ograniczony. Dla OTLiA będzie to więc nie tylko okazja do pokazania opolskiego przedstawienia publiczności w innych częściach kraju, ale także do spotkania z nowymi widzami i lokalnymi społecznościami.

Teatr Polska jest programem Instytutu Teatralnego im. Zbigniewa Raszewskiego finansowanym ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Co jeszcze przed nami?

Jesienny repertuar OTLiA to jednak znacznie więcej niż premiery i teatralne podróże. Do końca roku na afiszu znajdą się zarówno tytuły dla najmłodszych, jak i propozycje dla starszych widzów. Będzie „**Jaszczurunia**”, „**Mała draka o zwierzakach**”, „**Smacznego, proszę Wilka...**” oraz „**Idziemy po skarb**”. Nie zabraknie także klasyki w nowych, teatralnych odsłonach – w planach jest: „**Czerwony Kapturek**”, „**Śluby panieńskie**”, „**Dzieci z Bullerbyn**” i „**Folwark zwierzęcy**”. To historie, które bawią, wzruszają, czasem zaskakują, a przede wszystkim pozwalają spojrzeć na dobrze znane opowieści z nowej perspektywy. W grudniu na publiczność czeka także wyjątkowa muzyczna niespodzianka – **koncert piosenek teatralnych**.

Warto więc zaglądać do repertuaru OTLiA i wybrać coś dla siebie – na rodzinne popołudnie, pierwsze spotkanie dziecka z teatrem, wieczór z klasyką albo rozmowę o sprawach, które dotyczą nas wszystkich. Bo jesień w teatrze może mieć wiele kolorów, a na opolskiej scenie każdy znajdzie swoją własną historię.

Szczegółowy program na
www.teatrlalki.opole.pl

TEATR FINANSOWANY JEST
Z BUDŻETU MIASTA OPOLA

MECENAS TEATRU

OPOLSKI TEATR LALKI I AKTORA
IM. ALOJZEGO SMOLKI

ul. Augustyna Kośnego 2a, 45-056 Opole

tel. 77/ 454 23 36; 407 90 50

biuro@teatrlalki.opole.pl, www.teatrlalki.opole.pl

www.facebook.com/OTLiA

24. FESTIWAL FILMOWY OPOLSKIE LAMY | 2-10 PAŹDZIERNIKA 2026 ROKU

Opolskie Lamy, dziesiątki filmów i spotkań!

Od 2 do 10 października Opole po raz 24. stanie się miastem kina. Festiwal Filmowy Opolskie Lamy ponownie połączy najnowsze polskie produkcje, kino niezależne, rozmowy z twórcami i wydarzenia specjalne. Filmowych emocji będziemy doświadczać nie tylko w salach kinowych, ale także na dworcu, na uczelniach, w domach kultury i w plenerze.

Gdy dni stają się krótsze, a miasto zaczyna tonąć w złotych barwach, rozpoczyna się jedno z najważniejszych wydarzeń kulturalnych regionu. Tegoroczna, 24. edycja Festiwalu Filmowego Opolskie Lamy odbędzie się w dniach 2-10 października 2026 roku. Lamy od początku swojego istnienia stawiają na kino ambitne, niezależne i świeże. W atmosferze otwartości i wzajemnej wymiany uznani artyści spotykają się tu z nazwiskami dopiero odkrywanych przez publiczność. Jesienne wieczory zachęcają do wspólnego przeżywania sztuki i głębokich rozmów o tym, co dla nas dziś jest najważniejsze.

Kino wieczorem wychodzi na miasto

Jednym ze znaków rozpoznawczych Opolskich Lam jest otwartość na nietypowe przestrzenie. To podejście dobrze oddaje charakter wydarzenia. Festiwal filmowy, czyli święto kina to nie tylko projekcje filmowe, ale również okazja do spotkań, rozmów i wymiany doświadczeń. Tegoroczne projekcje odbędą się m.in. w Kinie Helios i Kinie Meduza, ale także na Uniwersytecie Opolskim, Politechnice Opolskiej, w Miejskiej Bibliotece Publicznej, Młodzieżowym Domu Kultury oraz w Urban Lab w Opolu.

Szczególnie wiele emocji wzbudzają seanse kina samochodowego, do których dołączyły również pokazy „pociągowe” – odbywające się w poczekalni Dworca Głównego w Opolu. W tym unikatowym miejscu został zorganizowany przegląd klasyki polskiego kina, w której podróż staje się metaforą życia. Przypomniane zostaną takie filmy, jak: *Ludzie z pociągu* Kazimierza Kutza, *Przypadek* Krzysztofa Kieślowskiego czy też *Pociąg* Jerzego Kawalerowicza.

Tomasz Schuchardt z Honorową Lamą

Jednym z najważniejszych punktów programu każdej edycji jest przyznanie Honorowej Lamy. W poprzednich latach to wyróżnienie otrzymywali m.in. Jerzy Stuhr, Agnieszka Holland i Krzysztof Zanussi. W tym roku Honorowa Lama trafi do Tomasza Schuchardta, którego dorobek artystyczny imponuje i fascynuje. Aktor zyskał powszechne uznanie za sprawą kreacji postaci w filmach takich jak *Chrzest*, *Jesteś Bogiem*, *Doppelgänger*. *Sobowtór*, *Dom dobry* czy obecnie promowanym seriału *Lalka*. W ramach festiwalu odbędzie się retrospektywa jego twórczości.

Tomasz Schuchardt zachwyca jako aktor, który potrafi sięgać po przeróżne środki wyrazu, by stworzyć

wiarygodną postać. Potrafi być jednocześnie bardzo wyrazisty i powściągliwy. Jego gra często opiera się na niuansach: spojrzeniu, napięciu ciała, sposobie mówienia czy chwilowym wycofaniu. Przez to widz angażuje się emocjonalnie, by zrozumieć daną postać, która potem długo zostaje w jego pamięci.

Konkurs Filmów Pełnometrażowych. Najnowsze polskie kino

Serce programu festiwalowego jak co roku stanowi Konkurs Filmów Pełnometrażowych. W tegorocznej odsłonie znalazły się produkcje reprezentujące różne gatunki i sposoby opowiadania o współczesnym świecie. Niezmiennie cieszy to, jak chętnie twórcy filmów chcą przyjeżdżać do Opola i dzielić się swoją wrażliwością oraz doświadczeniem z publicznością. Po projekcjach konkursowych filmów zaplanowano spotkania z gośćmi.

W tegorocznym programie znalazły się m.in. takie wyciekane premiery jak *Nasza rewolucja* Piotra Domalewskiego, *Człowiek do wszystkiego* Wilhelma i Anny Sasnalów, *Zima pod znakiem Wrony* Kasi Adamik czy *Hot Spot* Agnieszki Smoczyńskiej. Uczestnicy Lam zobaczą również wybitne dokumenty: *Igrając z diabłem* Piotra Małeckiego i Macieja Nabrdalika, *Bez końca* Michała Marczaka, *Kandydatów śmierci* Macieja Cuske, *Freak Show* Łukasza Rondudy i Filipa Pawłaka oraz wiele innych filmów – niedostępnych w kinowej dystrybucji.

Zestaw tegorocznych filmów zachwyca artystycznym poziomem i dowodzi różnorodności współczesnego polskiego kina, które podejmuje ważne tematy społeczne.

Panorama Kina Światowego i Nowe Kino Norweskie

Festiwal sięga również po ważne wydarzenia światowego kina. W ramach drugiej odsłony cyklu Spotkań Filozoficznych widzowie będą mogli zobaczyć przedpremierowo film *Róża* Markusa Schleinzera i porozmawiać o nim po seansie z filmoznawczynią i filozofką Anną Marią Piskorską. W sekcji Nowe Kino Norweskie pokazane zostaną najnowsze filmy twórców tego regionu, w tym: *Ninjababy*, *Chora na siebie*, *Sny o miłości* czy *Wartość sentymentalna*.

Ponadto zaplanowano seanse tak wyczekiwanymi produkcjami, jak: *Lalki* Macieja Kawalskiego, *Historii równoległych* Asghara Farhadiego (inspirowanych *Dealogiem* Krzysztofa Kieślowskiego), *Ojczyzny* Pawła Pawlikowskiego czy też *500 mil* Morgana Matthewsa. Przedpremierowo pokazany zostanie również film produkcji europejsko-afgańskiej *W tym kraju nie ma dobrych mężczyzn* Shahrbanoo Sadat.

Krótkie metraże i kino dla młodych widzów

Ważną częścią festiwalu pozostaje Konkurs Filmów Krótkometrażowych. To właśnie w krótkiej formie często pojawiają się twórcy, którzy dopiero rozpoczynają swoją filmową drogę. Artyści będą walczyć o statuetkę w czterech kategoriach: film fabularny, dokumentalny, animowany i amatorski, a filmy zostaną ocenione przez profesjonalne jury oraz nagrodzone przez publiczność. Wielu cenionych dzisiaj reżyserów zaczynało swoje kariery od udziału w tym konkursie.

Nie zabraknie również propozycji dla najmłodszych. Sekcja przygotowana we współpracy z Młodymi Horyzontami skierowana jest do dzieci i młodzieży i obejmuje aż pięć produkcji adresowanych do różnych grup wiekowych, w tym filmy: *Pucio kocha zwierzątka*, *Marsupilami* czy *Baranek Shaun i kudłata bestia*. Organizatorzy po raz kolejny pokazują, że kino dla młodego widza może być jednocześnie ambitne, inspirujące i angażujące.

Dobro – tematem przewodnim tegorocznego festiwalu

Podczas tegorocznych spotkań w sposób szczególnie pragniemy, by wybrzmiało pytanie o dobro we współczesnym świecie. Oglądane na ekranach filmy staną się pretekstem do rozmów o relacyjnym charakterze dobra, jego nieoczywistości i wewnętrznych konfliktach moralnych, a także szukaniu rozwiązań, jak przeciwstawiać się w swojej codzienności powszechnej obojętności i przeciwdziałać przemocy.

Tegoroczna edycja jest współfinansowana przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urząd Miasta Opola, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego oraz Polski Instytut Sztuki Filmowej.

24. Festiwal Filmowy Opolskie Lamy odbędzie się w dniach 2-10 października 2026 roku. Szczegółowy program i informacje dotyczące wydarzeń są dostępne na stronie festiwalu <https://festiwal.opolskielamy.pl/> oraz w mediach społecznościowych.

Stowarzyszenie Opolskie Lamy / Kino Meduza
ul. Oleska 45, Opole
festiwal.opolskielamy.pl
www.kinomeduza.pl

WYJĄTKOWA KOLEKCJA

Muzeum znane na całym świecie

– Profesor Röntgen, gdziekolwiek on teraz jest, byłby dumny z takiej kolekcji
– napisało Amerykańskie Stowarzyszenie Kolekcjonerów Lamp Elektronowych o Muzeum Lamp Rentgenowskich Politechniki Opolskiej. To wyjątkowe w skali światowej miejsce, które odwiedzają nie tylko wycieczki, ale także naukowcy.

To wyjątkowa w skali światowej kolekcja: ponad 1400 eksponatów z całego świata znajduje się w Muzeum Lamp Rentgenowskich Politechniki Opolskiej. W muzeum można zobaczyć np. siostrzaną lampę z marsjańskiego łazika Perseverance, wyprodukowaną na potrzeby NASA, czy też jedną z największych lamp rentgenowskich świata: SRT 4 Coolidge Tube wyprodukowaną w latach 30. ubiegłego wieku przez firmę General Electric.

Odwiedzających muzeum wita tajemniczy pokój, który mieści dużo instalacji świetlnych i luster. Na miejscu zwiedzający przekonają się jak Wilhelm Röntgen odkrył promieniowanie X, zwane poprawnie promieniowaniem rentgenowskim. W przerwach między lustrami można zobaczyć kilka ciekawych radiogramów, czyli zdjęć rentgenowskich. W pokoju są także dwa stare, przedwojenne aparaty rentgenowskie używane w stomatologii i jeden współczesny.

Unikatowe eksponaty z całego świata

– Mamy unikalne aparaty, jak jedyny wyprodukowany w Warszawie w czasie wojny. Kilka aparatów, które można zobaczyć w muzeum to są właśnie pojedyncze egzemplarze. Natomiast, jeżeli chodzi o same lampy, które można tutaj zobaczyć pochodzą z całego świata począwszy od Stanów Zjednoczonych po Japonię, Europę. Trudno wymienić te najciekawsze, na pew-

”

Posiadamy także eksponaty, związane z próbami uruchomienia w Polsce produkcji lamp rentgenowskich w tym także np. lamp impulsowych na Wojskowej Akademii Technicznej.

no cenne są takie, które były produkowane bardzo krótko, takich też mamy sporo. Wśród naszych eksponatów można zobaczyć także ciekawostki jak urządzenie wytwarzające promieniowanie rentgenowskie na zasadzie rozciągającej się taśmy klejącej, mamy także miniaturowe źródła przeznaczone do wysyłania na misję kosmiczną. Posiadamy także eksponaty, związane z próbami uruchomienia w Polsce produkcji lamp rentgenowskich w tym także np. lamp impulsowych na Wojskowej Akademii Technicznej – opowiada dr Grzegorz Jezierski, założyciel muzeum.

Eksponaty do politechnicznego muzeum trafiają z całego świata. Najwięcej jest ofiarodawców z Niemiec, ale także ze Stanów Zjednoczonych, Izraela, Australii, Emiratów Arabskich, Kanady czy Japonii. Co ciekawe to fakt, że poszczególne instytucje nie tylko przekazują przedmioty do muzeum, ale także informują o naszej działalności np. na stronie belgijskiego muzeum radiologii, australijskiej firmy AXT, British Society for the History of Radiology, w instytutach naukowo-badawczych jak w Argonne National Laboratory koło Chicago.

Wśród naszych eksponatów można zobaczyć także ciekawostki jak urządzenie wytwarzające promieniowanie rentgenowskie na zasadzie rozciągającej się taśmy klejącej, mamy także miniaturowe źródła przeznaczone do wysyłania na misję kosmiczną.

Amerykańskie Stowarzyszenie Kolekcjonerów Lamp Elektronowych napisało kiedyś: „Profesor Röntgen, gdziekolwiek on teraz jest, byłby dumny z takiej kolekcji”.

Liczne zastosowanie promieniowania rentgenowskiego

Promienie X na co dzień wykorzystywane są w pomiarach grubości warstw, powłok, gęstości materiału, w hutach, budownictwie, przemyśle, w sterylizacji środków medycznych. Rzadko się o tym mówi, ale promienie rentgenowskie wykorzystywane są także przy produkcji żywności – chodzi głównie o kontrolę czystości produktu (brak jakichkolwiek zanieczyszczeń) ale nie tylko; przeświecila się także lody na patyku by sprawdzić czy nie ma w nich drzazgi. Ponadto jeden z producentów mięsa sprawdza przy pomocy promieni rentgenowskich zawartość tłuszczu. Ale w muzeum można zobaczyć także także lampy, które pracują na wysypiskach śmieci m.in. pracują przy ich segregacji.

Wiele lamp rentgenowskich pochodzi ze służb celnych, lotnisk, ambasad, zakładów karnych, BOR-u czy ABW oraz policji. Policja używa promieniowania X np. nie tylko do wykrywania narkotyków, ale dojścia do miejsc

ich produkcji. Z kolei użycie promieni rentgenowskich jest jedyną możliwością by odróżnić prawdziwą perłę od sztucznej. Prawdziwa jest warstwowa, sztuczna to monolit.

Odwiedzający z całego kraju

Muzeum Lamp Rentgenowskich Politechniki Opolskiej to licznie i chętnie odwiedzana placówka w Opolu. Często przyjeżdżają tutaj także grupy lekarzy i techników radiologów, szkoły pomaturalne i studenci z Wrocławia, Krakowa czy Warszawy. Ale mieliśmy też studentów nawet z Białegostoku.

Druga grupa to przedstawiciele różnych instytucji oraz naukowcy z kraju i z zagranicy, którzy zawodowo zajmują się promieniowaniem rentgenowskim. W zasobach placówki jest też bogata literatura dotycząca promieniowania rentgenowskiego, w tym ponad 2400 kserokopii patentów amerykańskich dotyczących samej konstrukcji lamp rentgenowskich.

Muzeum Lamp Rentgenowskich Politechniki Opolskiej mieści się na drugim kampusie uczelni, na trzecim piętrze budynku nr 5 przy ul. Prószkowskiej 76. Placówkę można zwiedzać po wcześniejszym kontakcie telefonicznym: 514638097 lub 774498640. Wstęp do muzeum jest bezpłatny.

<https://muzeauczelniiane.pl/politechniki-opolskiej-i-lamp-rentgenowskich/>

TEATR IM. JANA KOCHANOWSKIEGO W OPOLU

Różne tematy, różne spojrzenia

W nowym sezonie widzowie będą mogli obejrzeć niezwykłą historię o miłości, spektakl „Piana dni”, reż. Igor Mendjisky, fot. Edgar de Poray

Sześć premier, taniec, projekty łączące sztukę z nauką, wydarzenia specjalne oraz spektakle Teatru im. Jana Kochanowskiego prezentowane za granicą. W nowym sezonie teatr stawia na różnorodny repertuar, nowe formy uczestnictwa w kulturze i rozwój międzynarodowej współpracy.

Od jesieni do zimy

Sezon rozpoczęła Opolska Scena Tańca. W programie tegorocznej edycji znalazło się dziewięć spektakli z Polski i zagranicy, a także warsztaty choreograficzne, pokazy i spotkania z twórcami. Festiwal zainaugurowała premiera „KIDS” w reżyserii Janusza Orlika. W spektaklu na scenie spotykają się dorośli i dzieci, by razem opowiedzieć o tym co ulotne, o bliskości i stracie. Kolejne pokazy „KIDS” odbędą się w październiku.

Jesienny repertuar Kochanowskiego to spektakle, które nie dają łatwych odpowiedzi. Przyglądają się relacjom, ambicjom, miłości, potrzebie autentyczności i temu, co kształtuje nasze wybory.

„Piana dni” w reżyserii Igora Mendjisky’ego to oniryczna opowieść o miłości, która zderza się z tym, czego nie da się zatrzymać ani naprawić.

„Ziemia obiecana” w reżyserii Piotra Ratajczaka pokazuje, że mechanizmy opisane przez Reymonta, związane z dążeniem do władzy i pieniędzy, wciąż są obecne we współczesnym świecie.

„Sztuka kochania” w reżyserii Miry Mańki, inspirowana książką Michaliny Wisłockiej, przygląda się miłości, seksualności, ale także temu, co dziś zostało z poradnika, który przed laty zmienił sposób mówienia o seksie w Polsce.

„Autentik” w reżyserii Norberta Rakowskiego stawia pytanie o to, czym właściwie jest autentyczność. Czy potrafimy być sobą, czy raczej składamy własną tożsamość z cudzych idei, wartości i kulturowych klisz?

Do tego zestawu dołącza monodram Cecylii Caban „Wyszedł z siebie, zaraz wracam” w reżyserii Miry Mańki, zrealizowany w ramach Sceny Inicjatyw Aktorskich. Premiera odbyła się 10 września, a kolejne prezentacje zaplanowano na październik.

Zimą na scenę trafią dwie kolejne premiery. „Produkt” w reżyserii Mariusza Grzegorzka podejmie temat przemysłu rozrywkowego i mediów oraz mechanizmów, które prawdziwe tragedie i zbiorowe lęki zamieniają w atrakcyjny produkt.

„Bliscy” w reżyserii Zofii Gustowskiej, na podstawie tekstów noblistki Annie Ernaux, będą z kolei opowieścią o rodzinie, pamięci i tym, co dziedziczymy po poprzednich pokoleniach.

Teatr poza sceną

Kochanowski wychodzi poza klasycznie rozumiany repertuar. Ważną częścią naszej działalności są między innymi projekty Centrum Edukacji Kulturalnej

W tym sezonie, przy wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, realizowane będą programy „Elementarz sprawczości – performatywne interwencje” oraz „Między sztuką a nauką”.

Działania CEK są skierowane do dzieci, młodzieży, nauczycieli, rodzin i dorosłych. W programie znajdują się m.in. wprowadzenia, wykłady, warsztaty oraz spotkania

z ekspertami. Tworzymy przestrzeń do kontaktów ze sztuką, ale także do zadawania pytań, wymiany myśli, samodzielnego działania i interpretowania.

Opole, Sarajewo, Pekin, Szanghaj

Teatr od kilku lat rozwija współpracę międzynarodową.

Tegoroczny sezon rozpoczęliśmy podróżą do Bośni i Hercegowiny. 3 września „I’m Nowhere/Znikanie” w reżyserii Norberta Rakowskiego zostało zaprezentowane w Teatrze Narodowym w Sarajewie. Jesienią spektakl pojedzie do Pekinu, gdzie zostanie pokazany podczas międzynarodowego festiwalu w Beijing People’s Art Theatre.

W listopadzie spektakl „Autentik” w reżyserii Norberta Rakowskiego zobaczy publiczność w Szanghaju.

Różnorodność repertuaru, projekty edukacyjne, nowe formy pracy z publicznością i obecność na zagranicznych scenach składają się na sezon, w którym teatr jest miejscem otwartym na różne tematy, doświadczenia i punkty widzenia.

Zapraszamy do Kochanowskiego!
www.teatropole.pl

Tegoroczny sezon teatralny wspierają
Partnerzy Teatru: TAURON Polska Energia
oraz WTM Wróbel Sp. z o.o.

TEATROPOLE'K

